

ХРОНОТОПІЧНА ФУНКЦІЯ ПОЕТОНІМІВ У ТВОРІ КЕНА ФОЛЛЕТТА "СТОВПИ ЗЕМЛІ"

Статтю присвячено засобам реалізації хронотопічної функції поетонімів в творі Кена Фоллетта "Стовпи Землі". Розглядається поняття хронотопу та досліджуються розряди поетонімів, які приймають участь у його створенні.

Ключові слова: поетонім, хронотопічна функція, хронотоп, топоніми "переднього" та "заднього" плану, хрононіми.

Минина Е. В. Хронотопическая функция поэтонимов в произведении Кена Фоллетта "Столпы Земли". Стаття посвящается способам реализации хронотопической функции поэтонимов в произведении Кена Фоллетта "Столпы Земли". Рассматривается понятие хронотопа и исследуются разряды поэтонимов, которые принимают участие в его создании.

Ключевые слова: поэтоним, хронотопическая функция, хронотоп, топонимы "переднего" и "заднего" плана, хрононимы.

Minina O. V. Poetonyms' chronotopic function in Ken Follett's "The Pillars of the Earth". The article is focused on the ways of realizing poetonyms' chronotopic function in Ken Follett's "The Pillars of the Earth". It analyses the term of chronotope and the classes of poetonyms, taking part in its formation.

Key words: poetonym, chronotopic function, chronotope, "foreground" and "background" toponyms, chrononyms.

Основною та облігаторною функцією поетонімів є безперечно номінативна функція. Але, за словами В. М. Калінкіна, на неї «нашаровується багато інших» [Калінкін 2000, с. 14], серед яких досить вагомою є хронотопічна функція. Дослідник констатує, що універсальною властивістю поетонімії є здатність ставати внутрішньо текстовими просторово-часовими координатами художнього твору. Тому таким важливим є дослідження ступеню відповідності між реальним ономастиконом часу та місця подій, зображених у художньому тексті, та поетоніміконом твору [Калинкин 2002, с. 40]. Кожний онім, крім виконання властивої йому номінативної функції, уявляє собою певний «транспортний засіб», який доставляє до тексту набір акумульованої історичної, етнографічної, географічної, конотативної та іншої супутньої інформації, і тому разом з іншими засобами приймає участь у «конструюванні» хронотопу літературного твору [Калинкин 2002, с. 40-41].

Метою нашого дослідження є виявлення способів реалізації поетонімами такої хронотопічної функції в творі Кена Фоллетта "Стовпи Землі" шляхом вирішення певних **завдань**: розгляду поняття хронотопу, дослідження розрядів поетонімів, які приймають участь у його створенні, аналізу топонімів «переднього» та «заднього» плану, хрононімів, хремотонімів, ергонімів та хронотопічно значущих антропоетонімів.

Об'єкт дослідження – поетонімікон твору Кена Фоллетта "Стовпи Землі", а **предметом** дослідження є потенціал поетонімів для створення хронотопу художнього твору.

Нагадаємо, що М. М. Бахтін визначив хронотоп як «взаємозв'язок часових та просторових відносин, художньо освоєних у літературі» [Бахтин 1975, с. 234]. Частіше за все просторово-часові орієнтири в художньому творі створюються за допомогою топопоетонімів та хрононімів, які й виконують у тексті твору хронотопічну функцію, тобто надають указівку на місце та час описування подій [Усова 2006, с. 11]. Багато дослідників вважають, що з функцією топонімів усе зрозуміло: локалізація місця [Добровольская 1991, с. 12] або локалізація події для створення достовірності та реальності [Туманова 1991, с. 43]. На думку ж закордонного дослідника Л. Ешлі, уживання топонімів, як вигаданих так і реальних, локалізує твір як у просторі так і в часі [Ashley 1980, с. 40].

Зазвичай просторово-часові відносини не обмежуються конкретною датою та конкретним місцем, вони значно ширше. Час, зображений у творі Кена Фоллетта "Стовпи Землі" – доба Середньовіччя (XII сторіччя), та простір, описаний у тексті твору – Британія та Нормандія, Франція та Іспанія, Палестина та Ізраїль, хоча й з акцентом на Англії. Отже, тлом розгортання подій твору Кена Фоллетта "Стовпи Землі" виступає середньовічна Британія (у творі хоронім *England* використовується 77 разів), але завдяки історичним подіям доби та подорожі головного героя події також відбуваються у Франції (хоронім *France* має 32 вжитка), Нормандії (хоронім *Normandy* – 27) та частково Іспанії (хоронім *Spain* – 18). Топонімікон твору представлено досить широко розмаїттям семантичних розрядів топопоетонімів: хоронімами, гідронімами, оронімами, ойконімами (астіонімами та комонімами) й звичайно урбанонімами. Локалізація подій у творі прив'язана до певної території, але навмисне не деталізується, не надаються конкретні адреси проживання героїв, адже за словами Ю. О. Карпенка, «точна локалізація художньому творові протипоказана, бо заважає узагальненням, зображенню життя взагалі, а не окремих конкретних подій з конкретною адресою»

[Карпенко 1963, с. 59]. Основні події твору розгортаються на півдні Англії, чим пояснюється вживання великої кількості реальних астіонімів та комонімів, розташованих саме на півдні Британії: *Canterbury, Chester, Exeter, Gloucester, Salisbury, Shaftesbury, Winchester* та інші. Астіонім *Winchester* крім функції локалізації подій вказує також на час описуваних подій. Справа в тому, що, наприклад, астіонім *London*, теперішня столиця Англії, уживається в тексті саги 9 разів, а астіонім *Winchester* згадується 118 разів, що свідчить про те, що на той час Вінчестер був більш значущий ніж Лондон, і цей факт має прямий зв'язок з добою Середньовіччя, адже це місто залишалося столицею Англії до середини XII сторіччя [Репина 1999, с. 99]. Трохи детальнішу інформацію про місце подій, але безперечно без надання "конкретних адрес", надають мікротопоніми, а точніше урбаноніми, серед яких годоніми (*the Juiverie, Athelynge Street, Fleshmonger Street, the Rue de la Boucherie, Gold Street*), назви районів міста (*Jewry, Westminster*), дримоніми (*Oldean, Chute Forest, the New Forest*), дромоніми (*the Portway, the Fosse Way, Ermine Street, Stone Street*), назви замків (*Dover Castle, Oxford Castle, Saltwood Castle, Shiring Castle, Winchester Castle, Wallingford Castle*), назва лупанару (*Fatima's*), назва млину (*Cowford Mill*), назва ярмарку (*Fleece Fair, Kingsbridge Fleece Fair*), назви мостів (*the Grand Pont, the Petit Pont*), назви воріт (*King's Gate, Newport Arch, North Gate*), назви гаваней (*Brayfield Pool, Poole Harbour*), назва кар'єру (*Sally's Quarry*), назва мисливського будиночка (*Bur-le-Roi*), еклезіоніми (*Canterbury Cathedral, Glastonbury Abbey, Lincoln Cathedral, the Priory of Kingsbridge, Saint-Colombe, Saint Martin, Salisbury Cathedral, Shiring Cathedral, St Clair, St Michael's, Westminster Abbey, Winchester Cathedral, Saint Augustine's Abbey, St Mary's Abbey, St-Paul-in-the-Bail*), гелоніми (*Muddy Bottom*), ороніми (*St Giles's Hill*). Одразу помітно за написанням та вимовою, що більшість урбанонімів мають англійське походження та розташовані в Британії, але серед урбанонімів можна одразу виділити французькі назви, зокрема *Juiverie, Rue de la Boucherie, Grand Pont, Petit Pont, Bur-le-Roi*, що пояснюється або їхнім розташуванням на території Франції (*Juiverie, Rue de la Boucherie, Bur-le-Roi*), або історичними та соціальними факторами: впливом норманського завоювання на культуру та мову британців, адже французька мова залишалася державною мовою до її злиття з англійською на початку XIII сторіччя [Штокмар 2005, с. 52] (*Grand Pont, Petit Pont*). Сюжет твору створено навколо будівництва собору та тісно пов'язаний з владою та авторитетом церкви, тому багато подій твору відбуваються у релігійних закладах, виражених еклезіонімами (*Saint-Denis, Canterbury Cathedral, Kingsbridge Cathedral*, тощо), чим і можна пояснити їхню величезну кількість, яка значно перевищує кількість будь-яких інших підгруп урбанонімів: у той час як такі підгрупи урбанонімів як годоніми, дримоніми, дромоніми, назви замків, мостів, воріт, тощо нараховують від 1 до 6 одиниць максимум у 20 вжитках, то еклезіоніми нараховують до 15 одиниць більш ніж у 100 вжитках.

Аналізуючи топоніми в творі Кена Фоллетта, ми можемо спостерігати певну закономірність, пов'язану перш за все з частотністю їхнього вживання та їхнього зв'язку з долями головних або другорядних героїв, головних подій твору або епізодичних, що дуже добре співпадає з класифікацією топонімів за функціональним навантаженням, запропонованою Ю. О. Карпенко. Саме цей дослідник поділяв топопоетоніми на топоніми «переднього» плану та «заднього» плану [Карпенко 1963, с. 59-60]. Цю точку зору поділяє й Г. П. Лукаш, яка наголошує, що топопоетоніми співвідносяться з дійовими особами, адже вони або безпосередньо стосуються життя героя, вказують на координати його місцеперебування або служать орієнтирами у світі існування другорядних осіб [Лукаш 1997, с. 8]. При порівнянні топонімів «переднього» та «заднього» плану у творі Кена Фоллетта виявляється, що у кількісному співвідношенні переважають топоніми «заднього» плану – 184 одиниці, що становить 88,89 % усіх топопоетонімів твору, а топоніми «переднього» плану нараховують тільки 23 одиниці, тобто складають 11,11 % від загальної кількості топонімів твору. Проте вони використовуються 1300 разів і складають 76,16 % від усіх топонімічних ужитків у тексті твору, у той час як топоніми «заднього» плану мають 407 ужитків і складають 23,84 %. Така статистика цілком відповідає тренду, описаному М. В. Максимюк, що топоніми "переднього" плану зазвичай більш частотно вживаються ніж топоніми "заднього" плану, оскільки вони прив'язані до онімів на позначення персонажів, що функціонують у художньому творі [Максимюк 2006, с. 98].

Саме топоніми "переднього" плану локалізують основні події твору і впливають на створення хронотопу. Серед таких топопоетонімів виділяються вже вищезазначені хороніми *England* (77 ужитків), *France* (32), *Normandy* (27), *Spain* (18), хоронім *Gwynedd* (12), астіоніми *Canterbury* (57), *Compostela* (20), *Gloucester* (37), *Kingsbridge* (414), *Lincoln* (38), *Paris* (24), *Salisbury* (20), *Shiring* (199), *Toledo* (18), *Wareham* (21), *Winchester* (118), комоніми *Earlcastle* (34), *Hamleigh* (12), годонім *High Street* (14), еклезіоніми *Kingsbridge Cathedral* (35), *Kingsbridge Priory* (41), *Saint-Denis* (14), *St-John-in-the-Forest* (18). Більшість цих топонімів (17 з 23 топопоетонімів, тобто 73,91 %) уявляють собою

реальні назви [Online Encyclopedia Britannica], чого вимагає жанр історичної саги, й використовуються для створення автентичного хронотопу. Топоніми "переднього" плану тісно пов'язані з головними персонажами твору та їхніми долями та з розвитком сюжету: Джек подорожував Францією (*France*) та Іспанією (*Spain*), відвідав Париж (*Paris*) та Компостелу (*Compostela*), прожив тривалий час у Толедо (*Toledo*), Філіп родом з графства Гуїнедд (*Gwynedd*), очолював невеличкий монастир Святого-Іоана-що-у-Лісі (*St-John-in-the-Forest*), та все своє життя присвятив перетворенню Кінгсбрідж (*Kingsbridge*) з селища на містечко та будові в цьому місті величезного й неймовірного собору, який би нагадував французький собор Святого Деніса (*Saint Denis*), відомий Томас Бекет був архієпископом у Кентербері (*Canterbury*), Уільям разом з батьками проживав у маєтку Хемлі (*Hamleigh*), але його родина в силу своїх амбіцій та з почуття помсти поклала око на маєток Ерлкасл (*Earlcastle*) та в цілому місто Ширінг (*Shiring*). Отже, виконуючи хронотопічну функцію, топоніми «переднього» плану мають прямий або безпосередній зв'язок з сюжетом твору та дійовими особами твору.

Не зважаючи на те, що основна маса топопоетонімів реальна, хронотоп твору не має бути стовідсотково автентичним, не можна обійтися без художньої вигадки. Серед топонімів «переднього» плану вигаданими є 6 одиниць (26,09 %), якими в творі є місця основних сюжетних подій – селище *Kingsbridge*, яке згодом перетворилося на місто з власним собором *Kingsbridge Cathedral* або *Kingsbridge Priory*, ринком, ярмарком та численним населенням, місто *Shiring* з невеличким маєтком *Earlcastle*, яке переходило від одного хазяїна до іншого шляхом брехні, зради та пролитої крові та невеличкий маєток *Hamleigh*, який перетворив його володарів на представників вищого прошарку населення. Завдяки енциклопедії *Britannica* ми абсолютно достеменно знаємо, що всі ці топопоетоніми вигадані, й, на нашу думку, авторським задумом письменника є імітація вигаданими топонімами реальних назв Великобританії, а саме їхнє натуральне звучання, вони дуже співзвучні з апелятивами: *king, bridge, earl, castle, shire*, які походять від давньоанглійських основ [Douglas], тобто є суто британськими назвами.

Топоніми "заднього" плану пов'язані або з історичними подіями, описаними в художньому творі, або з епізодичними подіями твору, або з життям другорядних персонажів твору, або з життям головних персонажів, але не пов'язані прямо з розвитком сюжету. Такими, наприклад, виявляються хороніми *Flanders*, історичний регіон, з яким активно торгувала середньовічна Англія; *the Holy Land*, одна з назв Ізраїлю, область, яка знаходилась під постійною атакою мусульманських країн та на захист якої довелося вирушити Річарду, брату Алієни, заради спокутування гріха; акціоніми *Cherbourg*, французьке містечко, звідки родом батько головного героя Джека, та *Barfleur*, також французьке місто, поблизу якого затонув корабель, на якому знаходився спадкоємець престолу; еклезіонім *Canterbury Cathedral*, собор, який очолював майбутній мученик та святий Томас Бекет, назви ярмарків *Kingsbridge Fleece Fair* та *Shiring Fleece Fair*, ярмарки, на яких Філіп та Алієна продавали вовну, внаслідок чого розлючений Вільям влаштував пожежу в Кінгсбріджі.

Кількісний аналіз топопоетонімів твору Кена Фоллетта свідчить, що хоча топоніми «заднього» плану перевищують за кількістю топоніми «переднього» плану, все ж таки топоніми «переднього» плану є більш уживаними. Але в той самий час не можна сказати, що в якійсь частині твору переважають ті або інші: вони досить рівномірно й гармонійно переплітаються одні з одними, прив'язуються до певних антропоетонімів, приймаючи участь у створенні хронотопу твору, є його просторовою складовою.

На думку М. М. Бахтіна, «ведучим початком у хронотопі є час» [Бахтин 1975, с. 234]. Інший розряд поетонімів – хрононіми – створює перш за все часовий орієнтир подій, хоча іноді підкреслює й просторові відносини в творі. Ми визначаємо хрононіми як власні назви історично й соціокультурно значущих відрізків часу, тобто визначальною прикметою хрононімів є відрізок часу. Достатньо зазначити, що 17 хрононімів з 22, тобто 77,27 %, вказують саме на час, уявляючи собою часові віхи твору: релігійні свята *Christmas (Christmas Day)* – 25 грудня (згідно з католицтвом), *Easter (Easter Sunday)* – перша неділя повного місяця після дня рівнодення, *Epiphany* – 19 січня, *Trinity (Whitsun, Whit Sunday)* – сьома неділя після Великодня, *Quinquagesima Sunday* – сьома неділя перед Великоднем або остання неділя перед Великим постом, але більш не святкується в католицтві; дні на честь святих *Michaelmas (Michaelmas Day)* – 29 вересня, *All Saints' Day* – 1 листопада, *St Augustine's Day* – 28 серпня; піст *Lent* – сорок днів від Дня покаяння до Великодня; свята, що відображають національні традиції *Hallowe'en* – 31 жовтня, *Lammas Day* – 1 серпня, *Midsummer's Eve* – 21 або 23 – 24 червня. У випадках, коли свято припадає на неділю, в назві присутній онімізований апелятив *Sunday* або, якщо свято припадає на інший день, уживається онімізований апелятив *Day*. На час подій також вказують характерні прийменники *by, after, before, at, until, past, during, throughout*, які

уживаються перед хрононімами. Специфічною рисою хрононімів у реалізації хронотопічної функції є їхня здатність поєднувати три компоненти: час, подію та місце [Карпенко 2008, с. 114]. У творі "Стовпи Землі" крім одиниць з часовою ознакою є 4 одиниці, які акцентують увагу на подійному орієнтирі, до них ми відносимо хрононіми *Crusades*, *Day of Judgement*, *Judgement Day*, *Golden Age*. Подійні хрононіми не є численними та складають 18,18 % усіх хрононімів. Відомо, що кожна подія відбувається десь, у якомусь місці, тому хрононіми інколи мають і просторову локалізацію. Так, хрононім *Battle of Lincoln*, назва події, яка тісно пов'язана з місцем цієї події, не випадково пересікається з топонімом *Lincoln* і вказує на місце битви. Оскільки в творі Кена Фоллетта такий хрононім - єдиний, тому у відсотковому співвідношенні складає лише 4,55 %. Як показав аналіз, хрононіми також як і топоніми приймають участь у створенні просторово-часових відносин у творі, але на відміну від топонімів, актуалізуючих простір, хрононіми можуть репрезентувати час, подію та місце. Крім того, усі хрононіми є реальними, адже за словами М. М. Бахтіна, жанр твору та хронотоп нерозривно пов'язані [Бахтин 1975, с. 234], реальності вимагає жанр історичної саги.

Слід зазначити, що топопоетоніми та хрононіми – це не єдині розряди поетонімів, які можуть виконувати хронотопічну функцію в творі. На нашу думку, такі розряди поетонімів як хрематоніми та ергоніми також можуть створювати хронотоп твору. На думку науковця Є. В. Антонюк, «разом з номінативною функцією, назви кораблів несуть також стилістичне навантаження як конкретизована форма вираження місця та часу зображуваних подій» [Антонюк 1991, с. 179]. Отже єдиний наявний у творі хрематонім-наутонім *the White Ship* також локалізує події у часі й просторі. Ще в пролозі до твору Кен Фоллетт зосереджує увагу читача на певній енциклопедичній інформації, яка й допомогла цьому наутоніму виконати хронотопічну функцію: "On the night of 25 November 1120 the White Ship set out for England and foundered off Barfleur with all hands save one" [Follett 1990]. Час, про який йдеться в творі – 25 листопада 1120 року, коли корабель *the White Ship* зі спадкоємцем англійського престолу на його борту потерпів крах поблизу міста Барфльор, тому є й вказівка на місце події, реальної події, яка трапилася у XII сторіччі, коли загинули всі присутні на борту корабля, за виключенням однієї людини [Britannia]. Єдиний ергонім *the Knights of Saint Thomas of Acre* також крім номінативно-ідентифікаційної функції виконує хронотопічну. Місце події зазначено в контексті – Свята Земля (Ізраїль): "There was even a new order of monks-knights in the Holy Land called the Knights of Saint Thomas of Acre" [Follett 1990, с. 1075], а ось час події потребує уточнення. Цей військово-релігійний орден безсумнівно названо на честь Фоми Кентерберійського, якого було вбито біля вівтаря його власного собору в грудні 1170 року, але виник він майже двадцять років потому, у 1191 році [Catholic Encyclopedia], тому подальші події твору безперечно відбуваються наприкінці XII сторіччя. Варто наголосити, що особливістю функціонування поетонімів у творі Кена Фоллетта "Стовпи Землі" є здатність поетонімів водночас виконувати декілька функцій, як у випадку з хрематонімами та ергонімами, які одночасно виконують номінативно-ідентифікаційну та хронотопічну функції.

Хронотопічно значущими в творі Кена Фоллетта є й антропоетоніми, утворені на базі реальних імен відомих історичних осіб. На думку Н. Ю. Тодорової, у кожному конкретно-історичному імені закладено просторово-часову інформацію [Тодорова 1987, с. 12]. Дослідниця вважає, що літературний антропонім, «завдяки історично конкретному сугестивно-асоціативному потенціалу, стає одним з найвиразніших засобів втілення хронотопу» [Тодорова 1990, с. 157]. Антропоетоніми виступають мовним засобом хронологізації зображуваних подій та забезпечують їх історичну достовірність. У творі "Стовпи Землі" такими антропоетонімами є ті, що пов'язані з королівською родиною, періодом анархії та запеклою боротьбою за владу: *William Rufus*, *(the late, the old king) Henry*, *(young) Henry*, *Maud*, *Stephen (king)*, *William (Henry's son)*, *Duke Henry*, *Empress Maud*, *Henry of Blois*, *Henry of England*, *(the old, late, first) King Henry*, *(the second) King Henry*, *King Stephen*, *(the first) King William*, *Queen Matilda*, *Queen Maud*, *Stephen of Blois*, ті, що пов'язані з Фомою Кентерберійським та його вбивством: *Archbishop Thomas*, *Edward Grim*, *Hugh Morville*, *Reginald Fitzurse*, *Richard le Bret*, *Thomas Becket*, *William Tracy*, *Archbishop Thomas Becket*, *Archbishop Thomas of Canterbury*, ті, що пов'язані з християнським світом: *Baldwin the Third*, *King Baldwin*, *Pope Alexander*. Усі названі антропоетоніми локалізують події в просторі та часі. Перша група антропоетонімів представляють британську династію монархів від Норманського завоювання 1066 року до правління Генріха II кінця XII сторіччя, тобто визначають місце – Англія та час – XI-XII сторіччя. Друга група антропонімів представляють події, пов'язані з життям та діяльністю Фоми Кентерберійського, від канцлера та архієпископа Кентерберійського до Святого мученика Фоми, знов таки події розгортаються в Англії та частково Франції в другій половині XII століття. Та нарешті третя група антропоетонімів вказують на події, що відбувалися в Англії та Палестині, спробі Англії допомогти

Ізраїлю звільнитися від нападок мусульманських країн, з художнім простором зрозуміло, а час співпадає з часом, визначеним першими двома групами – доба Середньовіччя.

У **висновках** варто зазначити, що особливістю поетонімів є їхня можливість одночасно виконувати декілька функцій, крім номінативно-ідентифікаційно-диференційної функції вони можуть приймати участь у створенні хронотопа твору, виконуючи хронотопічну функцію. Серед розрядів, які спроможні виконувати цю функцію, слід назвати перш за все топопоетоніми та хрононіми, хрематоніми та ергоніми й хронотопічно значущі антропоетоніми відомих історичних постатей. Ця функція може реалізовуватися експліцитно, як у випадку з топонімами та хрононімами, що вказують на місце та час подій, або імпліцитно, за допомогою контексту або певної довідково-енциклопедичної інформації екстралінгвістичного характеру. **Перспективним** напрямком досліджень вважаємо вивчення питань функціонування поетонімів у художньому творі взагалі та аналіз інших важливих функцій поетонімів у творі Кена Фоллетта "Стовпи Землі" зокрема.

Література

- Антонюк Е. В. Навионимы и особенности их функционирования в художественно тексте / Е. В. Антонюк // Язык и стиль приведенный И. Э. Бабея, Ю. К. Олеси, И. А. Ильфа и Е. П. Петрова: сборник научных трудов. – К. : УМК ВО, 1991. – С. 177-181. Бахтин М. М. Формы времени и хронотопа в романе. Очерки по исторической поэтике / М. М. Бахтин // Вопросы литературы и эстетики. – М. : Художественная литература, 1975. – С. 234-407. Добровольская К. П. Номинация в произведениях И. Ильфа, Е. Петрова, И. Бабея, Ю. Олеси / К. П. Добровольская, Т. В. Немировская, Е. А. Симонова // Язык и стиль приведенный И. Э. Бабея, Ю. К. Олеси, И. А. Ильфа и Е. П. Петрова: сборник научных трудов. – К. : УМК ВО, 1991. – С. 10-18. Калинин В. М. Теоретичні основи поетичної ономастики: Автореф. дис. ... доктора філол. наук. – К., 2000. – 35 с. Калинин В. М. Поэтонимосфера: поиски новых путей в теории литературной ономастики / В. М. Калинин // Ономастика Поволжья. – Волгоград : Перемена, 2002. – С. 38-41. Карпенко Ю. О. Функції топонімічних назв у творах О. Ю. Кобилянської: До питання про топонімічну стилістику / Ю. О. Карпенко // Творчість Ольги Кобилянської. – Чернівці, 1963. Карпенко О. Ю. Структура хрономімічного фрейму / О. Ю. Карпенко // Записки з ономастики: Збірник наукових праць. – Одеса : Астропринт, 2008. – Вип. 11. – С. 111-118. Лукаш Г. П. Ономастикой прозових творів В. Винниченка: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Дніпропетровськ, 1997. – 18 с. Максимюк М. В. Особливості функціонування топонімів у романі В. Кожелянка "Дефіляда в Москві" / М. В. Максимюк // Логос ономастики. – 2006. – № 1. – С. 97-103. Репина Л. П. Английский средневековый город / Л. П. Репина // Город в средневековой цивилизации Западной Европы. – М., 1999. – Т. I. – С. 92-106. Тодорова Н. Ю. Антропонимия Марка Твена: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Одеса, 1987. – 16 с. Тодорова Н. Ю. Ономастика как средство воплощения хронотопа художественного текста / Н. Ю. Тодорова // Теоретична та історична ономастика. Літературна ономастика. – Одеса, 1990. – Част. I. – С. 157-158. Туманова В. В. Ономастикон И. Э. Бабея (на материале книги "Конармия") / В. В. Туманова // Язык и стиль приведенный И. Э. Бабея, Ю. К. Олеси, И. А. Ильфа и Е. П. Петрова: сборник научных трудов. – К. : УМК ВО, 1991. – С. 39-45. Усова О. О. Ономастикой художних творів Миколи Хвильового: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Донецьк, 2006. – 16 с. Фоянкова О. II. Имя собственное в художественном тексте. Учебное пособие / О. И. Фоянкова. – Ленинград: ЛГУ, 1990. – 104 с. Штокмар В. В. История Англии в средние века / В. В. Штокмар. – СПб. : Алетей, 2005. – 203 с. Ashley, Leonard R. N. The onomastics of Cooper's Verbal Art in the Deerslayer and Elsewhere / Leonard R. N. Cooper // James Fenimore Cooper: His Country and His Art. – Oneonta, 1980. – pp. 40-51. Britannia. Com, LLC – [Electronic resource]. – 07.02.2012. – Режим доступу. <http://www.britannia.com/history/bb1120.html>. Catholic Encyclopedia The Military Orders – [Electronic resource]. – 07.02.2012. – Режим доступу <http://www.newadvent.org/cathen/10304d.htm>. Douglas, Harper. Online Etymology dictionary – [Electronic resource]. – 07.02.2012. – Режим доступу http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=bridge/king/earl/castle/shire&searchmode=none. Follett, Ken. The Pillars of the Earth / Ken Follett. – London : Pan Books, 1990. – 1076 p. Online Encyclopedia Britannica. Inc. – [Electronic resource]. – 07.02.2012. – Режим доступу <http://www.britannica.com/>

УДК 821.111-312.6-4

НАЗАРЕНКО М.М.

(Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка)

ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ АВТОБІОГРАФІЧНИХ НАРИСІВ ДЖ. ЛОНДОНА

У статті досліджуються лексико-стилістичні засоби автобіографічних нарисів американського письменника Джека Лондона. Об'єктом дослідження постають твори "Дорога" та "Джон-Ячмінне Зерно". Аналізуються особливості поетики нарисів. Автор вивчає прийоми утворення окказіоналізмів у творах, типові риси авторського стилю Дж. Лондона. Розкривається взаємозв'язок між мовою творів та їх тематикою.

Ключові слова: поетика, нарис, засіб, стиль, стилістичний прийом, окказіоналізм.

Назаренко М.Н. Особенности поэтики автобиографических очерков Дж. Лондона. В статье исследуются лексико-стилистические средства автобиографических очерков американского писателя Джека Лондона. Объектом исследования являются произведения "Дорога" и "Джон-Ячменное Зерно". Анализируются особенности поэтики очерков. Автор изучает приёмы образования окказионализмов в произведениях, типичные черты авторского стиля Дж. Лондона. Раскрывается взаимосвязь между языком произведений и их тематикой.

Ключевые слова: поэтика, очерк, средство, стиль, стилистический приём, окказионализм.